

Nieuwjaar voor hernieuwbare energie?

Hoewel Driekoningen al lang is geweest, de Nieuwjaarsborrels zijn gedronken en zelfs Blue Monday achter ons ligt, wil ik alle leden namens het bestuur van Zon op het Dok bij dezen toch nog een Gelukkig én Energiek Nieuwjaar wensen!

Voor mij als voorzitter is dit de eerste nieuwsbrief van het jaar, maar óók de laatste. Zoals eerder vermeld ben ik eind vorig jaar verhuisd (gelukkig wel binnen Amsterdam), zijn mijn certificaten overgegaan naar nieuwe leden en zal ik ook mijn lidmaatschap opzeggen. Daarom – *save the best for last*, nietwaar? - ben ik er even goed voor deze nieuwsbrief gaan zitten, waarin ik graag terug – en vooruitblik.

In 2024 hebben wij als Zon op het Dok ons niet gericht op een nieuw project. In 2021 en 2023 zetten we respectievelijk Dok 1 en Dok 2 neer. Daar ging de nodige voorbereidingen aan vooraf. Op dit moment zijn we geen nieuw project aan het voorbereiden. Wel passen we zo goed mogelijk op de winkel. Zo houden we de installaties in de gaten, zorgen we voor contact met de leden, voor de administratie en een gezonde financiële boekhouding, laten we ons bijpraten door experts en informeren we de leden over de energietransitie met deze nieuwsbrieven.

Het afgelopen jaar was een onzeker jaar voor de energietransitie. Ja, er zijn hoopvolle (lokale) initiatieven. Zo gaat Amsterdam de gemeente energiegemeenschappen meer betrekken, zodat bewoners ruimte krijgen voor het bedenken, opzetten en beheren van duurzame projecten. En Milieu Centraal start in het voorjaar van 2025 een nieuw kenniscentrum voor VvE's om hen de nodige kennis en hulp te bieden ter verduurzaming. En tegelijk: er is nog veel onduidelijk. Hoe ziet de SCE subsidie in 2025 eruit? En wat wil het huidige kabinet écht doen voor het klimaat en de ondersteuning van projecten van zonnepanelen? Lukt het klimaatminister Hermans om dit voorjaar – ondanks weinig enthousiasme in de coalitie – om extra maatregelen te nemen om de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen?

Benieuwd naar de impact van onze gezamenlijke inspanningen, ben ik gaan berekenen wat Zon op het Dok tot nu toe heeft gedaan om de CO2 te beperken. Sinds de zonnepanelen van Dok 1 (vanaf 2021) en Dok 2 (vanaf 2023) op ons dak liggen bespaarden we het uitstoten van [132,531 kg CO2](#). De klimaatdoelen zullen we er niet zelfstandig mee halen. In 2030 moeten we daarvoor naar een uitstoot van

102,6 miljard kilo CO2. Ter vergelijking, in 2023 zaten we op 149,5 miljard kilo. Maar 'alle kleine maken een grote'. En toch verbaas je je over onze uitstoot besparing, als je deze in perspectief plaatst. Want waarmee stoot je 1 kilo CO2 uit? Met 4,5 kilometer met de auto, 12 minuten douchen, 10 kilo broccoli, 2 avocado's, 12 uur googelen en 5 keer op gas koken – [zie overzicht](#). Kortom, als de reductieversnelling tóch niet van Hermans komt, dan hebben we altijd nog onze zonnepanelen.

Meer inspiratie nodig over wat we persoonlijk kunnen doen aan duurzaamheid? In mijn favoriete rubriek 'Vijf Vragen aan' lees je over zeer actieve bewoner mét groene vingers: Jannelies Poelstra van o.a. de kerngroep Verduurzaming. En met nog 11 maanden te gaan, lees je over Kerstbomen en duurzame alternatieven hiervoor - je kunt maar beter voorbereid zijn.

Dan nog het laatste nieuws! Ook bestuurslid Zinzi Stasse, geboren en getogen op het Entrepotdok, zal vanwege haar aanstaande verhuizing afstand doen van haar werkzaamheden voor de coöperatie. Zowel Zinzi als ikzelf zullen tijdens aankomende ALV afscheid nemen. Met veel plezier hebben wij geprobeerd het dok wat duurzamer en meer verbonden te maken.

Hoe ziet het huidige bestuur eruit? En welke ondersteuning en aanvulling zoeken we? Het huidige bestuur bestaat uit v.l.n.r.: Michiel van Gemert, Marianne Burgers, Ien van Duijnhoven, Joost de Jong en Zinzi Stasse. Graag zouden we, na aftreden van laatstgenoemden, één nieuw bestuurslid vinden ter aanvulling. Daarnaast zoeken we iemand die zich wil inzetten om de nieuwsbrieven vorm te geven – natuurlijk met ideeën en input vanuit het bestuur. Interesse? Stuur een mail naar: zonophetdok@gmail.com.

Bij dezen wil ik alle leden bedanken voor het vertrouwen en de kans om iets te betekenen voor de plek waar ik 12 jaar met veel plezier heb gewoond.

Graag tot maandag de 17e maart op de ALV!

Zonnige groet,

Joost de Jong, scheidend voorzitter Zon op het Dok

ALV op maandag 17 maart 19:30

Ook dit voorjaar houdt Zon op het Dak een ALV waarop we alle leden weer bijpraten over de laatste ontwikkelingen. Vanwege de fijne – en bijna energie neutrale – vergaderruimte is weer gekozen voor Clubhuis Parkschouwburg PST/Swift, Plantage Parklaan nummer 20. Inloop om 19:30. Start van de vergadering om 20:00.

PS: Wil je je kandideren als nieuw bestuurslid? Of je inzetten om de nieuwsbrieven vorm te geven? Mail naar: zonophetdok@gmail.com.

Update Dok 1

Helaas hebben we met Dok-1 wat pech gehad. De omvormers zijn een keer uitgevallen en er waren werkzaamheden op het dak waardoor de installatie 6 weken moest worden uitgeschakeld. Gelukkig hebben we goed contact met onze leverancier Zon&Co. Zij zoeken altijd weer naar wat er toch nog mogelijk is. Dat resulteerde erin dat de helft van de installatie in gebruik kon blijven. Inmiddels is alles weer aangesloten gelukkig.

Update Dok 2

In de vorige nieuwsbrief konden we melden dat er subsidie was uitgekeerd over 2023. Helaas weten we nog niets over 2024. Wel weten we dat we over 2025 van de RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) een voorschot ontvangen van zo'n € 4000,-, per jaar, een bedrag dat per maand wordt overgemaakt. Dat is meer in lijn met onze verwachting dan het voorschot over 2024 van € 8,- per maand. Dat wordt natuurlijk allemaal nog verrekend. Op de ALV zal dat helaas nog niet duidelijk zijn, maar wat in het vat zit verzuurd niet.

In 2024 wekte Nederland voor het eerst meer groene dan grijze stroom op. Bron: NRC, 30 december 2024)

In 2024 was 54 procent van alle stroom die in Nederland werd opgewekt afkomstig uit hernieuwbare bronnen. Dat schrijft het Nationaal Klimaat Platform (NKP). Het is voor het eerst dat meer dan de helft

van de stroom op jaarbasis hernieuwbaar is. In 2023 was precies 50 procent van alle opgewekte elektriciteit afkomstig uit groene bronnen. Van alle maanden spande april dit jaar de kroon: 68 procent van alle stroom werd die maand groen opgewekt. Vooral het aandeel wind- en zonne-energie groeide dit jaar hard. Eind 2023 leverden twee grote windparken op de Noordzee – Hollandse Kust Noord en Zuid – voor het eerst stroom aan het net. Ook werden er dit jaar gestaag meer zonnepanelen op Nederlandse daken gelegd.

Amsterdammers krijgen volwaardige positie in de energietransitie (Bron: [Amsterdam.nl](https://amsterdam.nl))

Amsterdam is de eerste gemeente in Nederland die het belang van energiegemeenschappen gaat erkennen. Amsterdammers die zich verenigen als energiegemeenschap en samenwerken aan duurzame energieprojecten worden voortaan als gelijkwaardige partij behandeld en ingezet. Het college van B&W geeft de samenwerking met energiegemeenschappen de komende jaren verder vorm.

Energiegemeenschappen krijgen met dit besluit een vaste positie in de energietransitie van Amsterdam: een zelfstandige partij naast marktpartijen en de overheid. Bewoners kunnen samen duurzame projecten bedenken, opzetten en beheren. Ze worden zo minder afhankelijk van marktpartijen. Bewoners staan zelf aan het roer en bepalen hoe de energie wordt opgewekt en gebruikt. Ook kunnen zij erop toezien dat de opbrengsten van projecten weer ten goede komen aan de Amsterdamse gemeenschap.

Milieu Centraal opent nieuw kenniscentrum voor verduurzaming VvE's (Bron: Solar Magazine, 9 december 2024)

Milieu Centraal start in het voorjaar van 2025 een nieuw kenniscentrum voor de verduurzaming van woningen die onderdeel zijn van een Vereniging van Eigenaren (VvE's). De komende jaren breidt het kennisloket steeds verder uit. Nederland telt ongeveer 1,4 miljoen woningen die onderdeel zijn van een VvE. Op dit moment is volgens de voorlichtingsorganisatie slechts een fractie van de VvE's bezig met verduurzamen. Milieu Centraal wil dit probleem nu aanpakken door praktische informatie te bieden en gemeenten en professionals te ondersteunen. Zo krijgen VvE's de nodige kennis en hulp om te kunnen verduurzamen.

In de rubriek 'VIJF VRAGEN AAN' komen mensen in – en rondom de coöperatie aan het woord over duurzaamheid. Met deze keer: Jannelies Poelstra van de bewonerscommissie en kerngroep verduurzaming op het Entrepotdok.

Vind je jezelf duurzaam bezig? Ik doe mijn best, maar er is nog een wereld te winnen. Veel duurzame oplossingen en biologische producten zijn duur of duurder dan de niet duurzame varianten. En mijn invloed is beperkt: ik huur en ben afhankelijk van de keuzes van de wooncorporatie (inductiekoken, zonnepanelen, isolatie, wel of geen warmtepomp). Ik zou graag met de trein naar het buitenland gaan, maar internationale treinen zijn duur, schaars en sluiten nog niet goed op elkaar aan. Duurzaam en biologisch lijkt vooralsnog niet weggelegd voor de lagere inkomens, waartoe ik mezelf zeker niet reken.

Wat is nog een uitdaging qua duurzaamheid? Soms vlieg ik om te reizen en we hebben een auto die nog op fossiele brandstof rijdt. Deze gebruiken we alleen als het niet anders kan. In Amsterdam loop of fiets ik en in Nederland treinen we zoveel mogelijk. We twifelen over de aanschaf van een elektrische dan wel hybride auto i.v.m. de laadmogelijkheden en overbelasting van het stroomnet.

Heb je een guilty pleasure? Ik houd van een warme douche en douche soms iets te lang. Gelukkig wijst mijn partner me daar dan op.

Verleid jij weleens iemand aan om meer duurzaam te zijn? Ik gru van overconsumptie en onze wegwerpmaatschappij en dan vooral van de troep uit China en de vele verpakkingsmaterialen die daarbij komen kijken. Als ik daarover in gesprek raak, probeer ik niet te veroordelen en rustig uit te leggen hoeveel zo'n pakketje uit China aan afval en uitstoot veroorzaakt.

Welke duurzaamheidstip heb je? Een heleboel: kort douchen, korte wasjes of volle trommelwas op lagere temperaturen, kijk in je kast voor je kleding aanschaf, bestel zomin mogelijk online, pak de fiets of de benewagen, kook afgestemd (ik gooi nooit eten weg). Als je een ruimte in de winter niet gebruikt: zet de radiator uit en sluit de deur. Als vakantie gaat: ontdooi de koel/vrieskast, schakel CV (behalve bij te verwachte vorst) en warm watervoorziening helemaal uit en trek stekker uit andere apparaten zoals TV, modems etc.

Blog: Goede voornemens?

Net na Sinterklaas - of stiekem ervoor om de drukte te ontlopen – is het boeiende tafereel te aanschouwen: Amsterdammers en hun kerstbomen. Ze slepen ermee, binden ze vast op de bagagedrager, proppen ze in de bakfiets of in de auto – overal naalden achterlatend. Nog naakt en in een netje worden de woudreuzen of – dwergen (afhankelijk van de vierkante meters) omgetoverd tot, ja wat eigenlijk? Sparren van feestvreugde? Bakens van sfeer in roerige tijden?

Hoe het ook zij, in januari zie je de naaldige Nordmannen alweer verzamelt bij elkaar – hun vurige laatste reis tegemoet. Overigens kunnen in Amsterdam kerstbomen na de feestdagen naar [een van de 2307 inleverplekken](#) in de stad worden gebracht, waarna ze naar een groenverwerkingsbedrijf gaan. De takken, goed voor ongeveer 70 procent van een kerstboom, worden [gecomposteerd](#). De stammen worden verbrand, waarbij ze energie voor stadswarmte leveren. Vorig jaar werd er 437.000 kilo aan kerstbomen ingezameld.

Ondergetekende overtuigde zijn moeder om dit jaar (net als 40 procent van de 8 miljoen Nederlandse huishoudens) te kiezen voor een kunstboom. Overigens komt de klimaatimpact van een kerstboom - of deze nu echt of nep is – overeen met de uitstoot een autoritje van pakweg 25 kilometer. Wel gaat een nep exemplaar 10 jaar mee, zei de verkoper én door snel opgeschaalde productie waren de kunstbomen dit jaar zo'n 20 procent goedkoper dan vorig jaar. Pik in, het is winter.

*Thuis kwam er overigens (net als 20 procent van de huishoudens) géén kerstboom; dat reduceert de milieupact natuurlijk het meest. Voor wie dat wel heel saai vind, kwam ik in *Het Parool* (11 december, 2024) leuke tips tegen: kijk of een kamerplant kunt versieren, maak een kerstboom van gestapelde boeken of bevestig een lichtjessnoer aan de muur – wellicht een duurzaam en creatief voornemen voor aankomend jaar?*

Joost de Jong, Zon op het Dok